

Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe - nowy sposób na zdobycie zawodu

Funkcjonujący w Polsce do 2012 roku system kształcenia zawodowego spotykał się z wieloma zarzutami dotyczącymi m.in.: jego monolityczności, niskiej efektywności, niedopasowania do potrzeb zmieniających się rynków pracy: krajowego, regionalnego i lokalnego. Odpowiedzią systemu oświaty na te zarzuty była modernizacja kształcenia zawodowego, która spowodowała, że do kwalifikacji i kompetencji wymaganych na rynku pracy można dochodzić różnymi drogami, poprzez kształcenie w trybie szkolnym i pozaszkolnym, formalnym, nieformalnym i pozaformalnym, a wiedza i nabyte umiejętności muszą być aktualizowane przez całe życie.

Podstawą nowego spojrzenia na kształcenie zawodowe, realizowane zarówno w szkole jak i w formach pozaszkolnych, jest wyodrębnienie w zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego poszczególnych kwalifikacji. Pojęcie kwalifikacji w zawodzie oznacza wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji. Poszczególne kwalifikacje mogą być nabywane przez osoby dorosłe na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Definicja kwalifikacyjnego kursu zawodowego określona została w art. 3 pkt 20 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym *ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.*

Kwalifikacyjny kurs zawodowy to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji.

Wyodrębniono:

- 23 zawody z trzema kwalifikacjami,
- 72 zawody z dwiema kwalifikacjami,
- 98 zawodów z jedną kwalifikacją,
- 7 zawodów szkolnictwa artystycznego bez kwalifikacji.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe tzw. KKZ [kakazety] to elastyczne, nowoczesne kształcenie zawodowe dające możliwość przygotowania się do uzyskania tytułu technika niezależnie od posiadanego wykształcenia. Zgodnie z reformą od września 2012 r. w system oświaty zostają włączone kwalifikacyjne kursy zawodowe dla osób dorosłych, podczas których osoby pełnoletnie mogą zdobyć lub uzupełnić kwalifikacje zawodowe oraz uzyskać tytuł technika w danym zawodzie. Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest pozaszkolną formą kształcenia ustawicznego adresowaną do osób dorosłych, mających ukończone 18 lat, zainteresowanych uzyskiwaniem i uzupełnianiem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, bez względu na wykształcenie.

Nowa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego obejmuje 200 zawodów, w ramach których wyodrębniono 252 kwalifikacje. Dla kwalifikacji wyodrębnionych w 161 zawodach klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego przewiduje możliwość prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Kierunki w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych prowadzone są według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową MEN. Po zakończeniu każdej z kwalifikacji, absolwent uzyskuje zaświadczenie o ukończeniu kursu. Następnie przystępuje do zewnętrznego egzaminu zawodowego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji i po jego zdaniu otrzymuje od Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie.

Jeśli mam wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zawodowe i zdobywam daną kwalifikację, otrzymuję świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie. Po zdobyciu wszystkich kwalifikacji na danym kierunku (jednej, częściej dwóch lub nawet trzech – K1, K2, K3) oraz wykazaniu posiadania wykształcenia średniego mam możliwość uzyskania dyplomu technika.

Czym jest kwalifikacja?

Kwalifikacja w zawodzie jest wyodrębnionym w danym zawodzie zestawem oczekiwanych efektów kształcenia. Osiągnięcie tych efektów potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Należy przez to rozumieć, że uzyskanie kwalifikacji potwierdzane jest w ramach egzaminów zewnętrznych.

Dzięki podziałowi każdego zawodu na kwalifikacje, możliwe jest szybsze przekwalifikowanie się lub zdobycie nowych uprawnień zawodowych. W obrębie pokrewnych zawodów wymagane są często te same kwalifikacje – co oznacza, że uczeń, który zdobędzie w trakcie nauki szkolnej kilka pokrewnych kwalifikacji będzie mógł wykonywać więcej niż jeden zawód. System kwalifikacyjnych kursów zawodowych daje niezwykle szansę osobom bez wykształcenia średniego na zdobycie tytułu technika. Mogą one już teraz zdobywać kwalifikacje na poziomie technika i jednocześnie przygotowywać się do uzyskania wykształcenia średniego. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych mają teraz możliwość uzupełnienia kwalifikacji do poziomu technika bez konieczności powtarzania zakresu kształcenia odbytego w zasadniczej szkole zawodowej. Kwalifikacyjne kursy zawodowe zapewniają bardzo dużą elastyczność. Jeśli potrzebujesz jedynie wybraną kwalifikację w zawodzie, nie musisz już przerabiać całego programu technika. Od teraz możesz skończyć jedynie wybrany kwalifikacyjny kurs zawodowy i zdobyć bardzo konkretne umiejętności z zakresu określonej kwalifikacji.

Klasyfikacja zawodów –obszary kształcenia:

A -administracyjno-usługowy,
B-budowlany,
E-elektryczno-elektroniczny,
M-mechaniczny i górnico-hutniczy,
R-rolno-leśny z ochroną środowiska,
T -turystyczno-gastronomiczny,
Z-medyczno-społeczny,
S-artystyczny.

Poruszając się w obszarze na przykład elektryczno–elektronicznym uczeń może zdobywać dodatkowe kwalifikacje rozpoczynając kursy kwalifikacyjne bez konieczności rozpoczynania nauki w kolejnej szkole. I tak w wymienionym obszarze można zdobywać kolejne kwalifikacje.

Obszar elektryczno-elektroniczny –zawody:

- monter elektronik,
- technik elektronik,
- elektryk,
- elektromechanik,
- technik elektryk,
- monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
- technik telekomunikacji,
- technik teleinformatyk,
- monter mechatronik

Przykładowe zbiory kwalifikacji w obszarze elektryczno -elektronicznym.

Zawód	Kwalifikacje							
	E5	E6						
Monter elektronik								
Technik elektronik								E22
Technik informatyk			E13	E14	E15			
Technik teleinformatyk				E14		E16	E17	

E13–Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych

E14–Projektowanie i administrowanie lokalnych sieci komputerowych

E15–Tworzenie i administracja stron internetowych i baz danych

E16–Uruchamianie i utrzymanie terminali przyłączy abonenckich

E17–Montaż i eksploatacja sieci rozległych

E22–Eksploatacja urządzeń elektronicznych

Kwalifikacje wspólne, skracające czas uzyskiwania kwalifikacji do wykonywania zawodu: dla montera elektronika i technika elektronika -kwalifikacja wspólna to E6, dla technika informatyka i teleinformatyka -kwalifikacja wspólna to E14. Stąd mając tytuł montera elektronika i chcąc zdobyć tytuł technika elektronika nie trzeba rozpoczynać edukacji w kolejnej szkole zawodowej ale ukończyć kurs kwalifikacyjny z zakresu tylko jednej kwalifikacji E22. Taki system nadbudowywania kwalifikacji w danym obszarze daje możliwość szybszego zdobywania dodatkowych zawodów i przez to daje szansę na podniesienie wartości pracownika na rynku pracy.

Jaworznicke szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2014/2015 zaproponowały mieszkańcom KKZ: technik górnictwa podziemnego i technik logistyk w ZSP nr 6, technik handlowiec w ZSP nr 2. Poza Jaworzniem, na przykład w Sosnowcu, Mysłowicach czy Katowicach można również ukończyć różne kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Doradca zawodowy